

ÜGYSZÁM: FFAFO/257-4/2021.
ÜGYINTÉZŐ: Tóbiás Tamás
TELEFON: 06-1-459-7760
E-MAIL: foldgazfelugyelet@mekh.hu

Határozatszám: H2597 / 2021.

Tárgy: *Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat módosítás WDO részeinek jóváhagyása*

A Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (székhely: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 52.; a továbbiakban: **Hivatal**) az **FGSZ Földgázz szállító Zártkörűen Működő Részvénytársaság** (székhely: 8600 Siófok, Tanácsház utca 5., cégjegyzékszám: Cg. 14-10-300230, adószám: 12543331-2-14, engedély szám: 630/2012.; a továbbiakban: **Engedélyes, FGSZ Zrt.**) mint rendszerirányítási feladatokat ellátó szállítási rendszer-üzemeltetőt érintően, a fenti számon és tárgyban lefolytatott közigazgatási hatósági eljárásban hivatalból meghozta az alábbi

HATÁROZATOT.

A Hivatal az **FGSZ Zrt. Üzemi és Kereskedelmi Szabályzat (a továbbiakban: ÜKSZ) módosítási kérelmének helyt ad és a H2482/2021. számú határozatát** (a továbbiakban: **Alaphatározat**) **kiegészíti** az alábbiak szerint:

1. Az Alaphatározat rendelkező rész V. és VI. pontjai helyébe folytatólagosan az alábbi V-VII. pontok lépnek:

- V. **A Hivatal jelen határozatával jóváhagyja** a benyújtott ÜKSZ Definíciók 10. és 11., a 2.3.1. h), valamint a 2.3.2.3. pontjait, azaz a „*gázz szállítási rendszer-üzemeltetők közötti rendszeregyensúlyozásra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról*” szóló 312/2014/EU rendelet (a továbbiakban: **312/2014/EU rendelet**) 25.-26. cikkei szerinti **napon belüli kötelezettségek** (a továbbiakban: **WDO**) **bevezetését 2022. április 1-jei gáznap kezdeti hatállyal**. A Hivatal kötelezi továbbá Engedélyest a jelen módosításokkal egységes szerkezetbe foglalt ÜKSZ-nek a honlapján történő közzétételére legkésőbb 2021. október 31-ig.

-
- VI. **A Hivatal kötelezi az Engedélyest, hogy legkésőbb 2021. november 30-áig egészítse ki az ÜKSZ-t a feltételes kapacitásra vonatkozó részletszabályokkal** a Hivatal 13/2021. számú rendelete alapján, és nyújtsa be jóváhagyásra ezen módosítási részeket a jelen eljárás kiegészítéseként.
- VII. A Hivatal kötelezi az Engedélyest, hogy hívja fel valamennyi rendszerüzemeltető figyelmét arra, hogy kötelesek az ÜKSZ-t és annak módosításait a Hivatal jóváhagyó határozatával együtt a honlapjukon – a változásokkal egységes szerkezetbe foglalt szöveggel – közzétenni.

2. Az Alaphatározat indokolása a jelen határozat részét képező V-VII. pontokra vonatkozó indokolással kiegészül.

A fenti rendelkezések az Alaphatározattal egységes szerkezetbe foglalva és a jóváhagyásra benyújtott ÜKSZ WDO részei jelen határozat mellékleteit, egyúttal a rendelkező részének elválaszthatatlan részét képezik.

Az Engedélyest igazgatási szolgáltatási díjfizetési kötelezettség nem terheli, mivel az eljárás hivatalból indult.

A Hivatalnak egyéb eljárási költség megtérítéséről nem kellett döntenie, mert az eljárás során ilyen költség nem merült fel.

Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 91. § (4) bekezdése alapján a kiegészítés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt.

A határozat ellen közigazgatási per indítható a határozat közlésétől (átvételétől) számított

30 (harminc) napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszéknek címezve a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalhoz kell benyújtani az elektronikus ügyintézés szabályai szerint az „Úrlap a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal által meghozott döntés elleni keresetlevél benyújtásához” elnevezésű Általános Nyomtatványkitöltő (ÁNYK) úrlapon keresztül, amely a következő helyen érhető el:

http://www.mekh.hu/download/nyomtatvany/MEKH_PER_KOZSZERV_KERLEVEL.jar

A keresetnek a végrehajtásra halasztó hatálya nincs. A Fővárosi Törvényszék előtti perben kötelező a jogi képviselő. A Fővárosi Törvényszék a keresetet tárgyaláson kívül bírálja el, tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető. A közigazgatási perben eljáró bíróság a jogsértés megállapítása esetén a közigazgatási cselekményt megsemmisíti, hatályon kívül helyezi, szükség esetén a közigazgatási cselekmény megsemmisítése, hatályon kívül helyezése mellett a közigazgatási szervet új eljárásra kötelezi. A határozatot a bíróság nem változtathatja meg. A közigazgatási per illetéke 30.000,- Ft, amelynek előzetes megfizetése alól mentesülnek a felek.

A Hivatal a véglegessé vált határozatát a honlapján közzé teszi.

INDOKOLÁS

A módosított ÜKSZ jóváhagyását az Engedélyes 2021. július 12-én kelt, 2021. július 14-én érkezett, 14852/001/FGSZ/2021. iktatószámú kérelmében kérte a Hivataltól.

A Hivatal a benyújtott ÜKSZ tervezetet, valamint a Szabályzati Bizottság tagjainak szavazatait és véleményeltérését tartalmazó táblázatot megvizsgálta és a módosított ÜKSZ jóváhagyási eljárását lefolytatta, mely eljárás keretében H2482/2021. számon részleges döntést hozott.

Az Engedélyes a benyújtott ÜKSZ részeként kérte a 312/2014/EU rendelet 25-26. cikke szerinti WDO szabályozására vonatkozó ÜKSZ részek, úgymint a Definíciók 10. és 11., a 2.3.1. h), valamint a 2.3.2.3. pontjainak jóváhagyását is.

A Hivatal a WDO szabályozást 2021. augusztus 26-án konzultációra megküldte a szomszédos szabályozó hatóságoknak a 312/2014/EU rendelet 27. cikke (2) bekezdése alapján. A szabályozó hatóságok közül négy hatóság tett észrevételt, illetve további egyeztetés szükségességét jelezte.

Fentiek következtében a Hivatal a WDO szabályozás nélkül fogadta el az ÜKSZ-t részleges jóváhagyás keretében.

A Hivatal az Engedélyes véleményének kikérésével a négy szabályozó hatósággal további konzultációt folytatott le írásban és csak ezt követően jelen határozat 1. pontjában döntött hivatalból az érintett ÜKSZ részekről.

Az Engedélyes kérelméhez mellékelte a WDO szabályozás bevezetésének alábbi indokait:

„A fedezetlen vételi pozíciók vezetékrendszerből történő kielégítése veszélyezteti a földgázszállító rendszer hidraulikai egyensúlyának fenntartását. A forráshiányos rendszerhasználó okozta készlethiány pótlása rövid távú szabványtermékekkel - különösen hétvégén - nem, vagy csak indokolatlanul nagy pénzügyi teher mellett történhet meg.

Amennyiben az egyensúlyi elszámolást követően a forráshiányos rendszerhasználó nem rendezi a központi szerződő fél garanciarendszerének keretén belül a többlet igényt, a jelenlegi garanciarendszer nem minden esetben ad fedezetet, az elszámolóház kénytelen a rendszerhasználó klíringtagok összesége által biztosított kollektív alap lehívását kezdeményezni. Ennek következtében a ki nem fizetett kiegyensúlyozó földgáz indokolatlan pénzügyi terhet ró a szabálykövető rendszerhasználókra, a rendszerüzemeltetőre és a központi szerződő félre. (312/2014/EU rendelet 26. cikk 5.a. pontja)”

A Hivatal elfogadta az Engedélyes fenti indokait a WDO bevezetésének szükségességéről, ezért a rendelkező rész 1. pontjában foglaltak szerint jóváhagyta azt, mint az ÜKSZ szerves részét. Mivel a WDO szabályozási folyamatban érintett kereskedési platform üzemeltetők jelezték, hogy 2021. október 1-jei gáznapra nem tudják informatikailag felkészíteni a rendszerüket a WDO-ra, ezért a Hivatal kérésükre későbbi hatálybalépésről döntött.

Az ÜKSZ WDO szabályozással foglalkozó részeivel kapcsolatban (ÜKSZ 2.3.2.3. pont) a földgáz-kereskedelmi engedélyesi kör további módosításokat javasolt. Az Engedélyes ezen módosítások nem mindegyikét fogadta el.

A földgáz-kereskedelmi engedélyesi kör a WDO eljárás keretében a megadott határkeresztesző betáplálási-kiadási pontok, illetve shipper párok szerinti sorrendben szeretné elsődlegesen a nominálás módosítását az Engedélyes részéről és csak ennek hiányában a pontokra nominált mennyiségek arányában (pro rata). Az indokuk a következő: *„Ez a javaslat azt a célt szolgálja, hogy a pro rata alapú nominálásra csak a rendszerhasználóval való egyeztetést követően kerüljön sor. Az információkat a rendszerhasználó már egyébként a c) i) pont szerinti értesítéskor rendelkezésre tudja bocsátani, tehát a nominálási időkeretből így nem vész el idő.”*

Az Engedélyes nem fogadta el ezen módosítási igényt a következő indokkal: *„Az újranominálási eljárásban 20 percen belül vissza kell küldeni a visszajelzést, ebbe az időintervallumba nem fér bele az „egyeztetés”, mely technikailag sem megvalósítható. Ha a rendszerhasználó az újranominálás előtt tudja rendezni az egyensúlytalanságát olyan mértékben, amelyről a szállítási rendszerüzemeltetővel egyeztetni szeretne, azt*

az újránominálás előtt megteheti. A MEKH részére jóváhagyásra benyújtandó verzióban a KEK módosítása nélküli i.) pontot tesszük be.”

A Hivatal elfogadta az Engedélyes előbbi indokát. A szűkös időkeret következtében nincs elég idő rendszerhasználónként és azok forrásaikként differenciálva módosítani a nominálást az Engedélyes részéről és bonyolítja a WDO szabályozást, miközben az adott rendszerhasználónak az Engedélyes értesítését követően lehetősége van saját forrásait ismerve módosítani a nominálását. Továbbá a WDO szabályozás módosítása nehezen automatizálható, a folyamatos „kézi vezérléssel” hibák vihetők a rendszerbe, egy ezirányú informatikai fejlesztés pedig felesleges kiadást generálna az Engedélyes IP rendszerében.

Fenti indokok alapján a földgáz-kereskedelmi engedélyesi kör módosítása nélkül fogadta el a Hivatal az ÜKSZ új, a WDO szabályairól szóló, a jelen határozat 1. számú Melléklete szerinti pontjait.

A Hivatal a **rendelkező részben** megfogalmazott – az ÜKSZ módosítására vonatkozó – rendelkezést *a földgáz rendszerhasználati díjak, a külön díjak és a csatlakozási díjak meghatározásának a 2021-ben induló árszabályozási ciklusra vonatkozó keretszabályairól* szóló 8/2020. MEKH rendelet módosításának következtében írta elő. A 13/2021. számon, 2021. szeptember 29-én megjelent módosítás lehetővé tette a feltételes kapacitás bevezetését. Az ÜKSZ viszont nem tartalmaz a feltételes kapacitásra vonatkozóan eljárási részletszabályokat, így a Hivatal – a mielőbbi bevezethetősége érdekében – még az ÜKSZ jelen eljárás keretein belül történő kiegészítéséről rendelkezett.

A Hivatal a **rendelkező részben** előírt kötelezettséget *a földgázellátásról* szóló 2008. évi XL. törvény (a továbbiakban: **GET**) 110. § (5) bekezdése alapján írta elő.

Az Ákr. 91. § (1) bekezdése alapján ha az ügy érdekéhez tartozó kérdésben nem született döntés, a hatóság a döntést kiegészíti. A (2) bekezdés alapján nincs helye a döntés kiegészítésének, ha a döntés véglegessé válásától számított egy év eltelt. A Hivatal megállapította, hogy az Alaphatározat kiadása óta nem telt el egy év. A (3) bekezdés alapján a kiegészítést a hatóság egységes döntésbe foglalva, lehetőleg a döntés kicserélésével közli. A (4) bekezdés alapján a kiegészítés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint az eredeti döntés ellen volt, továbbá az (5) bekezdés alapján a kiegészítést közölni kell azzal, akivel a kiegészített döntést közölték.

Az FGSZ Zrt. a Hivatal felhívására a módosításokat elvégezte, melyeket a Hivatal hivatalból eljárva, az Ákr. 91. §-a alapján módosított.

Jelen határozatát a Hivatal a GET 127. § b) pontja, a *földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról* szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: **Vhr.**) 3. számú melléklete, az Ákr. 91. §-a, 80. § (1) bekezdése és a 81. § (1) bekezdése, valamint a hivatkozott egyéb jogszabályok alapján hozta meg.

A Hivatal feladat- és hatáskörét a *Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatalról* szóló 2013. évi XXII. törvény (a továbbiakban: **MEKH Tv.**) 3. § (2) bekezdés a) pontja, továbbá a GET 127. § b), f) és s) pontjai, valamint o) pontjának ob) alpontja, illetékességét a *központi államigazgatási szervekről, valamint a Kormány tagjai és az államtitkárok jogállásáról* szóló 2010. évi XLIII. törvény 1. § (2) bekezdés b) pontja és 1. § (3) bekezdés b) pontja, illetve a MEKH Tv. 1. § határozza meg. Az eljárás speciális szabályait az Ákr., a GET és MEKH Tv. tartalmazza.

Az eljárási költségről az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a 124-130. §-ai alapján kellett rendelkezni.

Az Ákr. 116. § (4) bekezdés a) pontja a Hivatal döntésével szemben kizárja a fellebbezést. Az Ákr. 112. §-a és 114. § (1) bekezdése jelen döntés ellen közigazgatási per indítását teszi lehetővé. A tárgyalás tartására és az eljáró bíróságra, a kötelező jogi képviselőre, a bíróság döntésére vonatkozó tájékoztatást a Hivatal az Ákr. 81. § (1) bekezdése és a *közigazgatási perrendtartásról* szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**) 77. § (1) és (2) bekezdése, 12. § (1) bekezdése, 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja, 27. § (1) bekezdés b) pontja és 89. § (1) bekezdés b) pontja alapján adta meg. A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincsen. A döntést a Kp. 90. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem változtathatja meg a bíróság. A közigazgatási jogvita elbírálása iránti közigazgatási per illetékének mértékét és a tárgyi illetékfeljegyzési jogot *az illetékről* szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (1) bekezdése és 62. § (1) bekezdés h) pontja biztosítja. A keresetlevél benyújtásához szükséges űrlap alkalmazásával kapcsolatos tájékoztatás *az elektronikus ügyintézés részletszabályairól* szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdésén, valamint a Kp. 48. § (1) bekezdés l) pontján alapul

A határozat az Ákr. 82. § (1) bekezdése és 85. § (5) bekezdése alapján a közlés napján véglegessé válik. A véglegessé vált határozatot – a személyes és védett adattartalom olvashatatlaná tétele mellett – a GET 129/A. § (3) bekezdése alapján a Hivatal a honlapján közzé teszi. Az Engedélyes a határozatról hiteles másolatot kérhet.

Kelt: Budapest, elektronikus bélyegző szerint

Horváth Péter János
elnök

Melléklet:

- 1. számú Melléklet: a jóváhagyásra benyújtott módosított ÜKSZ WDO rendelkezései
- 2. számú Melléklet: Alaphatározattal egységes szerkezetbe foglalt döntés

Kapják a hivatali kapuról a cégkapura küldve elektronikusan:

FGSZ Zrt.	1pld
Hivatal	1pld

1. számú Melléklet

ÜKSZ WDO részei

Definíciók:

10. Egyensúlyozási portfólió: A 312/2014/EU rendelet 3. cikk 13. pontjában meghatározott fogalom.

11. Egyensúlytalansági határérték: Az adott gáznapra az egyensúlyozási portfóliók visszaigazolt nominálási adataiból meghatározott várható egyensúlytalanság (forráshiány) jelen Szabályzatban meghatározott része.

2.3.1. A kereskedelmi egyensúlytartás általános szabályai

h) A szállítási rendszerüzemeltető vizsgálja a rendszerhasználói portfóliók egyensúlytalanságának hatását a földgázszállító rendszerre vonatkozóan. Ha egy rendszerhasználói portfólió adott gáznapon a visszaigazolt nominálások alapján várható egyensúlytalansága az egyensúlytalansági határértéket eléri, vagy meghaladja, úgy a szállítási rendszerüzemeltető jogosult az egyensúlytalan rendszerhasználók nominálásait az egyensúly javítása érdekében módosítani.

2.3.2.3. A hidraulikai egyensúlytartás helyreállítása az egyensúlytalansági határérték túllépés esetén

- a) Az egyensúlytalansági határérték mértéke egy adott gáznapon egy adott egyensúlyozási portfólió visszaigazolt nominálásokból számolt összes vételezésének 10%-a, amennyiben az nagyobb 15 millió kWh-nál. Azon portfóliók esetében, amelyben a vételezések összege nem éri el a 15 millió kWh-t, az egyensúlytalansági határérték a visszaigazolt nominálásokból számolt összes vételezés 50%-a.
- b) Ha a gáznap előtt 14:00 órát követően az újranominálási ciklusok lezárása után a visszaigazolt nominálások alapján egyensúlytalansági határérték sértés kerül kimutatásra, akkor a szállítási rendszerüzemeltető az érintett rendszerhasználót írásban értesíti a határérték sértés tényéről.
- c) Amennyiben a gáznapon belüli újranominálási ciklusonként automatikusan elvégzett, jelen Szabályzat 2.3.1. h) pontja szerinti vizsgálat során a szállítási rendszerüzemeltető az aktuális gáznapra vonatkozó egyensúlytalansági határértéket meghaladó forráshiányt észlel a gáznap során bármely újranominálási ciklus kezdetén, akkor szállítási rendszerüzemeltető:
 - i. az érintett rendszerhasználót írásban értesíti a vizsgálat eredményéről;
 - ii. valamennyi érintett szervezett földgázpiac és kereskedési platform üzemeltetőjénél késedelem nélkül kezdeményezi az érintett rendszerhasználó gáznapon belüli eladási ügyletekre vonatkozó

ajánlattételi és szerződéskötési jogainak korlátozását. Az üzenetben a rendszerhasználó Informatikai Platformon használt kódja, az eladási irány rögzítésének tiltása és a rendelkezés kiadásának időpontja szerepel. A szállítási rendszerüzemeltető ilyen bejelentését követően a szervezett földgázpiac vagy kereskedési platformok üzemeltetői által kezdeményezett, az adott rendszerhasználó gáznapon belüli eladási ügyleteire vonatkozó jogcím átvezetési ügyleteknek a rögzítése visszautasításra kerül. Az intézkedés feloldásáról a szállítási rendszerüzemeltető hasonló üzenetben értesíti az érintett szervezett földgázpiac és kereskedési platform üzemeltetőit.

- iii. A szállítási rendszerüzemeltető az érintett egyensúlyozási portfólióra vonatkozóan gáznapon belüli jogcím átvezetési ügyleteket kizárólag csak egyensúlytalanságot csökkentő ajánlatra, ügyletre vonatkozóan fogad be az Informatikai Platformon.
 - iv. Az Informatikai Platformon adott gáznapra létrehozott és regisztrált ügylet csak akkor módosítható, ha mindkét fél nyilatkozik, hogy a törlést követően az új ügylet a törlendő ügylet irányát megtartva, annak mennyiségét növelve kerül létrehozásra. A nyilatkozat alapján a törlést a szállítási rendszerüzemeltető haladéktalanul elvégzi.
- d) Amennyiben a gáznapon belül 10:00 óra utáni első értesítést követően az egyensúlyozási portfólió a visszaigazolt nominálások alapján számított egyensúlytalansága a 2.3.2.3. c) pontjában tárgyalt intézkedéseket követően továbbra is meghaladja az egyensúlytalansági határértéket, akkor az azt követő minden újranominálási ciklusban a szállítási rendszerüzemeltető az egyensúlytalan portfólióban elvégzi a nominálás módosítását a nominálás egyezőségi vizsgálat 2 órás előretartási szabályát betartva a gáznap végéig az alábbi eljárás szerint:
- i. A rendszerhasználó által a határkeresztezési betáplálási-kiadási pontokon és a tárolói betáplálási-kiadási pontokon adott gáznapra nominált mennyiségeket a pontokra nominált mennyiségek arányában (pro rata) a szükséges mértékben csökkenti a számított forráshiány csökkentése érdekében, legfeljebb annak mértékéig.
 - ii. A fenti intézkedés nem érinti a rendszerhasználó egyéb nominálási és újranominálási jogait.
 - iii. A nominálás módosítás okáról a szállítási rendszerüzemeltető értesíti az érintett rendszerüzemeltetőt.
 - iv. Amennyiben az újranominálási ciklusonként jelen Szabályzat 2.3.1. h) pontja szerint automatikusan elvégzett vizsgálat során megállapításra

kerül, hogy a rendszerhasználó a számára biztosított beavatkozási lehetőségekkel helyreállította az egyensúlytalanságát, a gáznapi hátralévő időszakára a szállítási rendszerüzemeltető az érintett rendszerhasználó értesítése mellett valamennyi érintett szervezett földgázpiac és kereskedési platform üzemeltetőjénél késedelem nélkül kezdeményezi a rendszerhasználó ajánlattételi és ügyletkötési tevékenységét érintő korlátozások feloldását, illetve Informatikai Platformján feloldja a 2.3.2.3. c) iii) pontjában rögzített korlátozásokat.